

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№ 7-8 (104-105) липень-серпень 2013 р.

Урочиста академія як головний захід нашої єпархії, присвячений 1025-річчю хрещення Київської Русі, відбувся 24 червня у Волинському облмуздрамтеатрі ім. Т. Шевченка (на світліні Ігоря Сацика).

У святкуванні взяли участь: Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет, митрополит Луцький і Волинський Михаїл, єпископ Кіровоградський і Голованівський Марк, вікарій єпархії єпископ Володимир-Волинський Матфей, єпископ Адріан, канцлер протоієрей Микола Цап, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Ігор Швець, благочинні та багато інших священнослужителів єпархії. Державну владу представляли голова облдержадміністрації Борис Клімчук, луцький міський голова Микола Романюк.

На початку заходу (режисер і сценарист – викладач ВПБА Міла Хоміч) учас-

ники подивились відеоролик про зародження Християнства на Волині та хрещення нашого народу. Цю ж тему продовжило інсценування. У другій частині переважали музичні твори у звучанні архієрейського хору «Оранта» (керівник Василь Мойсіюк), інших творчих колективів, окремих виконавців нашого краю. Під час ювілейної академії Патріарх вручив церковні ордени кільком волинським митцям.

Обласне державне телебачення записало святковий захід і транслювало його 29 червня. Побачити відео можна на офіційному сайті єпархії [Pravoslavia.volyn.ua](http://pravoslavia.volyn.ua).

Докладно про Богослужіння й заходи в рамках цього річного візиту Святійшого владика до Луцька на с. 5, 8.

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

28 липня – рівноапостольного князя Володимира

Небагато імен на скрижалях історії можуть порівнятися за значенням з ім'ям святого рівноапостольного Володимира, хрестителя Київської Русі. Володимир був онук святої рівноапостольної Ольги, син Святослава. Мати його Малуша – можливо, дочка Малка Любечанина,

якого історики ототожнюють з Малком, князем древлянським (Древлянський край – це сучасна Волинь). Спираючись на численні археологічні факти, деякі науковці дійшли до висновку, що ймовірним місцем народження князя є село Будятичі на Волині (Іваничівський район). Але цього дня відзначаємо не його народження, а перехід у вічність.

Щоб увійти в майже повністю християнізовану на той час Європу, Русь та її очільники повинні були бути християнськими. Країна переживала всебічну кризу, а її реорганізація на основі язичницької віри зазнала невдачі. Тож Володимир вирішив хреститися, але не хотів підпорядковувати Русь грекам.

Справа прийняття такого Хрещення полег-

шила для нього зовнішніми обставинами. Візантійську імперію струсили удари бунтівних полководців Варди Скліра і Варди Фоки, кожен із яких уже приміряв царську корону. У важких умовах імператори, брати-співправителі Василь і Костянтин Болгаробоець, звернулися за допомогою до Володимира.

Закінчення на с. 2

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця найпопулярніша волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – **1 грн 48 к.** (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – **91241**. Архів основних публікацій «Волинських єпархіальних відомостей», радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavia.volyn.ua

ХРОНІКА

У головній недільній школі

26 травня у Центрі християнського виховання дітей та молоді в Луцьку відбулось урочисте закінчення навчального року. З цієї нагоди директор Центру священник Андрій Ротченков відправив подячний молебень у храмі Всіх волинських святих Волинської православної богословської академії.

Цього року дипломи отримали дванадцять випускників. Центр не щороку проводить випуск учнів, адже чим довше діти відвідують християнську школу, тим міцнішим буде фундамент їхніх душ.

Свято прикрасили виступи хорових груп Центру під керівництвом Богдани Гонтар та Надії Квашук. А театральна студія під керівництвом Олени Морольо приготувала цікаву і змістовну виставу. На завершення батьківським комітетом для випускників було влаштовано солодкий стіл.

Також до цієї події 1 червня приурочили поїздку до Почаєва. Дорогою паломники співали молитов та духовних пісень, переглянули повчальні фільми, ознайомилися з історією Лаври, дізналися про життя преподобних.

Як зазначив о. Андрій, за сприяння митрополита Луцького і Волинського Михаїла Центр християнського виховання дітей та молоді з наступного навчального року буде розміщено в нових класах. Зараз там проводяться ремонтні роботи.

«Кликати людей до правди»

6 травня з нагоди Дня журналіста владика Михаїл відправив заупокійну літію та подячний молебень у кафедральному соборі Святої Трійці обласного центру. Разом із соборним духовенством він молився за спочилих волинських журналістів та за здоров'я живих представників цього фаху, які працюють на телебаченні, радіо, в редакціях газет, журналів, сайтів. Богослужіння організувала прес-служба єпархії.

У проповіді архіпастир наголосив на важливості місії «служителів слова»: «Кликати людей до правди, до життя, кликати людей від гріха до праведності, кликати людей бути щасливими в цьому житті й підніматися все вище й вище до духовних висот». Зупинився і на непростому завданні цієї професії – проголошувати людям правду. Бо «правда й істина – сам Бог, і коли ми її говоримо – ми вже є дітьми Божими і вже є з Богом».

На завершення кожен одержав у подарунок збірку духовно-патріотичної поезії «Молитва вигнанця».

У Володимирському міському деканаті

Володимирські журналісти розпочали відзначення професійного свята з молитви. 6 червня помічник міського декана протоієрей Ігор Бігун відслужив у соборі Різдва Христового Божественну Літургію і молебень за здоров'я представників ЗМІ та їхніх сімей.

У вітальному слові священник, наголосивши на великій відповідальності перед Богом тих, хто поширює інформацію, подякував за плідну співпрацю і побажав ще більше прославляти Господа і служити людям.

У Турійському деканаті

26 травня у школі с. Милянєвичі відбувся святковий концерт «Богородиця, Україна, мати – найдорожчі цінності людського життя» з нагоди Дня матері та 1025-річчя хрещення Русі-України. Організатор – настоятель місцевої парафії Покрови Пресвятої Богородиці священник Володимир Пиріг.

Захід відкрив декан протоієрей Микола Даньків, наголосивши на важливості християнських чеснот. Пісні лунали у виконанні хористів Турійського храму Святої Трійці та з уст о. Володимира. Радували чудовими виступами музиканти й співаки – дорослі та школярі.

У заході взяла участь сільський голова Олена Матвіїв.

27 червня в райдержадміністрації відбулася зустріч її голови Олександра Дишлюка із молодими активістами району з нагоди

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

Закінчення. Початок на с. 1

У нагороду за військову поміч Володимир просив руки сестри імператорів Анни, що було для візантії нечуваною зухвалістю. Принцеси крові ніколи не виходили заміж за «варварських» госуларів. Ті відповіли йому, що царівна може бути дружиною тільки християнина. Тоді Володимир оголосив, що бажає прийняти християнську віру. Охрестившись (імовірно, в 987-му, а не в 988 році, як традиційно вважалося раніше) і повернувшись до Києва в супроводі грецьких священників, Володимир насампе-

ред звелів хреститися своїм синам, і вони зробили це в Хрещатицькому джерелі. Слідом за ними ввійшли у хрест і багаті бояри. Тим часом Володимир приступив до винищення ідолів, і головний з них – бога Перуна – був з нарукою стягнутий з гори й кинутий у Дніпро.

За поваленням ідолів послідувало охрещення киян. Володимир оголосив, щоб усі жителі столиці з'явилися у визначений день на річку для прийняття Хрещення (це була притока Дніпра Почайна): «Якщо хто не прийде завтра на річку – багатий чи бідний, жебрак або раб – буде мені ворог». Кияни увійшли в річку, хто по шию, хто по груди; дорослі тримали на руках немовлят; священники на березі читали молитви. Як бачимо, хрещення киян відбулося під примусом, без належної підготовки. На превеликий жаль, подібне відбувалось і в інших місцях: «Путятя хрестив мечем, а Добриня вогнем», з гіркою згадували опісля.

Після Києва і його околиць Христову віру було насаджено у Новгороді. Перший київський митрополит Михаїл у 990 р. прибув сюди з шістьма єпископами в супроводі Добрині, дядька Володимира. Спочатку повергли ідола Перуна, як і в Києві, волочили по землі й кинули у річку Волхов; після цього хрестили народ. Із Новгорода митрополит Михаїл у супроводі чотирьох єпископів і Добрині прибув до Ростова і тут хрестив багатьох, висвятив пресвітерів і заснував храм. Утім, язичництво довго трималося в Ростові, так що перші два єпископи Ростовські, святі Феодор та Іларіон, після багатьох зусиль змушені були залишити місто.

У 992 році Християнство було насаджено в Суздальському краї. Сюди прибув великий князь Володимир із двома архієреями. Суздальці більш охоче хрестилися.

Взагалі християнска віра попервах поширювалася переважно біля Києва і по великому водному шляху – від Києва до Новгорода. Від Новгорода вона поширилася по волзькому шляху. Під впливом нової віри слов'янські та угро-фінські племена почали об'єднуватися в єдину державу.

Але священнослужителів, які могли проповідувати руською та угро-фінськими мовами, було дуже мало, а літератури ще менше. Тому прийняття Християнства ставало часто-густо формальним, переплетим із язичництвом.

Однак епоха святого Володимира була ключовим періодом для державного становлення православної Київської Русі. Об'єднання східнослов'янських земель та оформлення кордонів держави Рюриковичів відбувалися у напружений духовний і політичний боротьбі з сусідніми племенами і державами. Хрещення Київської Русі від православної Візантії було найважливішим кроком її самовизначення.

Але на півночі назрівала біда. Син Володимира Ярослав, ще не настільки «мудрий», яким увійшов пізніше в історію, утримуючи Новгородські землі, задумав відділитися, завів окреме військо, перестав платити до Києва звичайну данину і десятину. Єдності Русі, за яку все життя боровся Володимир, загрожувала небезпека. У гніві й скорботі великий князь повелів готуватися до походу на Новгород. Однак у приготуваннях до останнього свого, на щастя, так і не здійсненого, походу хреститель Київської Русі важко захворів і віддав дух Господу в селі Берестові 15 (28) липня 1015 року. Він правив 37 літ, з них 28 прожив у святому Хрещенні.

Ім'я та справа рівноапостольного Володимира, якого стали називати Красним Сонечком, пов'язане зі всієї наступною історією Церкви. «Ним ми обжилися і Христа, Істину життя, пізнали», – засвідчив святий Іларіон.

На рівноапостольного князя Володимира з 2008 року, після указу Президента Віктора Ющенка, в нашій країні відзначається День хрещення Київської Русі-України. Проте доти цю подію традиційно відмічали у празник, про який поведемо річ далі.

14 серпня – Винесення чесних дров животворчого хреста Господнього; мучеників Маккавеевих

Це торжество прийшло з Візантії, з Царгорода. Суть його полягає у перенесенні з імператорського палацу до храму Софії частини хреста Господнього, що збереглася. Протягом двох тижнів цю святиню носили по столиці для очищення міста від епідемії. За допомогою хреста освячували і воду, щоб була чистою. У Київській державі цей звичай перетворився на хресні ходи до водоймищ, де вода освячувалася, і після цього всі купалися та купали худобу, щоб очиститися від лихої сили й запобігти хворобам.

Під час цього свята на Богослужінні відбувається винос хреста на середину храму і вшанування його, а після Літургії – водосвяття.

Цього ж дня Церква вшановує пам'ять семи мучеників Маккавеевих, матері їхньої Соломонії та учителя їхнього Єлеазара (166 р. до Р. Х.). Мучеників звали: Авім, Антонін, Гурій, Єлеазар, Евсевон, Адім і Маркелл. Вони всі загинули від сирійського царя Антіоха Єпифана. Прихильний до елліністського культу, цар увів у Єрусалим та всій Юдеї язичницькі звичаї. Опоганив храм Господній, поставивши в ньому статую Зевса Олімпійського, до поклоніння якому примушував юдеїв.

Багато відійшли тоді від Істинного Бога. Проте були й такі, які глибоко сумували про падіння народу Божого і продовжували вірити в майбутнє пришествя Спасителя. Дев'яносторічний старець законовчитель Єлеазар із твердістю пі-

шов на муки і помер. Таку ж мужність показали його учні – сім братів Маккавеїв та їхня матір Соломонія.

Цей подвиг надихнув Юду Маккавея, він підняв повстання проти Антіоха Єпифана і з Божою помічю здобув перемогу, очистивши Єрусалимський храм від ідолів. Про всі ці події розповідається в біблійній Другій книзі Маккавеїв.

Також це свято називають Медовий Спас – цього дня святять свіжовикачаний мед і зілля. Як відомо, раніше не було багатьох фармацевтичних препаратів, хворих лікували травами, які обов'язково освячували в храмах. Цей звичай зберігся й до наших днів: люди приходять у церкву з букетом лікарських рослин, який насправді є символом вдячності Творцеві та віри у те, що все в руках Божих. Від цього дня розпочинається двотижневий Успенський піст – Спасівка, який триватиме до 28 серпня – свята Успіння Пресвятої Богородиці.

Віталій КЛИМЧУК

Дня молоді. За активну молодіжно-громадську діяльність на селі в цьому заході взяв участь о. Володимир як делегат від сільради. Учасники зустрічі отримали пам'ятні подарунки.

У Володимирському районному деканаті

30 травня – 2 червня помічник декана протоієрей Микола Гінайло як духовник громадських організацій «Орден Святого архістратиго Божого Михаїла» та «Волинське стрілецьке козацьке братство» у складі української делегації відвідав м. Мосіна (Польща). Як повідомив владика інформаційну службу єпархії, там взяв участь у заходах, приурочених освяченню прапора польського Стрілецького куркового братства.

17 червня о. Микола, який також є головою правління благодійного фонду Матері Божої неустанної помочі, спільно з представниками фонду «Правоохоронець» передав медичні халати й катетери для потреб госпіталю обласного управління МВС, Луцького військового госпіталю, урологічного відділення Луцької міської лікарні.

Цього ж дня добродійці побували у Волинському училищі професійної підготовки працівників міліції, що в с. Сокиричі на Ківереччині. Медичній частині закладу подаровано медхалати й постіль.

4 липня помічник декана з настоятелем парафії Введення Пресвятої Богородиці в с. Березовичі священником Миколою Баганом на запрошення голови Юрія Ковальчука відвідали сільраду. Ішлося про надання допомоги потребуючим.

Зокрема, цього дня добродійники завітали до дитсада, де не тільки вручили малюкам подарунки, а й поспілкувалися з ними на релігійні теми. Багато питань лунало з дитячих уст, але найбільше їх цікавило, що таке піст, особливо Петрівський, та Різдво Йоана Хрестителя (у народі його часто називають – Івана Купала).

Священники доступною для малят мовою пояснили різницю між язичницькими віруваннями та православним святом, а також розповіли про Петрівку, підкресливши: перед тим як сповіщати людям про Ісуса Христа, апостоли Петро і Павло постилися, щоб духовно зміцнюватися.

Усе своїм прикладом

Власний приклад дорослих у добрих і поганих учинках дітей. На цьому загострив увагу вірних митрополит Луцький і Волинський Михаїл під час проповіді 2 червня, виголошеної на завершення недільної Божественної Літургії у кафедральному соборі Святої Трійці обласного центру.

Оскільки напередодні проходили випускні вечори, владика проілюстрував думку так: «Ви споюєте своїх синів і дочок, гадаючи, що влаштовуєте для них велике свято випускного. Батьки сидять збоку, дітям наливають – і хочуть, щоб не було алкоголізму, щоб не шкодило це їхньому здоров'ю, та бажають щасливого майбутнього своїм дітям. Де логіка вашої віри як християн?» – запитав архієрей. Подібну поведінку владика порівняв із вірою в Ісуса Христа й одночасним ігноруванням Його волі. Засудивши таку позицію, архіпастир попередив про наслідки. «Дитина не збагне: це не можна, а тут наливають; кажуть, що так неправильно, а самі роблять. А дитина хоче бачити приклад, із вас приклад!»

На завершення високопреосвященний закликав: «Якщо ви християни – живіть християнськи. Якщо ви бажаєте своїм дітям здоров'я та щастя – пропагуйте їм здоровий спосіб життя своїм прикладом».

В академії

Дві бібліотеки – Волинської православної богословської академії (ВПБА) та обласна для юнацтва – домовилися про співпрацю. 6 червня відповідну угоду підписали ректор протоієрей Ігор Швець та директор Марія Мах у ВПБА.

Отець ректор зупинив увагу на тому, що обидві структури працюють на одній ниві – просвіти суспільства, зокрема академія –

Продовження на с. 3

Продовження. Початок на с. 2

релігійної. Для нашого вузу така співпраця вельми важлива, адже сучасна богословська школа без належного бібліотечного фонду немислима.

Пані директор наголосила на потребності цієї угоди для обох сторін. Так, у кожній є рідкісні екземпляри літератури, що принесуть користь для розвитку духовності на Волині.

Проректор з навчальної роботи священник Василь Лозовицький провів для гостей екскурсію вишем. Вони дізнались про історію закладу, відвідали книгозбірню, аудиторії, оснащені сучасною мультимедійною технікою, яка допомагає у навчанні, гуртожитки та домовий академічний храм Усіх волинських святих.

За здоров'я владыки Нифонта

Коли людина потрапляє в біду – не можна залишатися осторонь, якщо ти справді православний християнин. Усе відходить на другий план, коли ближній потребує підтримки, і насамперед підтримки молитовної.

Будучи переконаним у цьому, митрополит Луцький і Волинський Михайл 7 червня відправив молебень за здоров'я митрополита Нифонта, керуючого Волинською єпархією Московського Патріархату. Привід піднести до Бога заздоровне моління – повідомлення у ЗМІ, що владыка Нифонт перебуває у важкому стані в реанімації.

У молитві, що відбулася в кафедральному соборі Святої Трійці, взяв участь декан монастирів нашої єпархії, намісник монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату ігумен Константин (Марченко) та духовенство з цієї обителі.

Після богослужіння високопреосвященний Михайл зазначив, що продовжить прохати Всевишнього за швидке одужання митрополита Нифонта і як головуючий на цей час у Волинській раді Церков закликає християн різних конфесій чинити так само, молитися за недужого архієрея, пам'ятаючи слова апостола Павла: «Носіть тягарі один одного і так здійсніте закон Христа» (Гал. 6:2).

У консисторії

6–9 червня завідувач видавничого відділу єпархії «Ключі» Дмитро Головенко з благословіння митрополита Михайла взяв участь у XIV Всеукраїнській виставці-форумі «Українська книга на Одещині».

У перший день на круглому столі «Проблеми видання і поширення української книги» в Одеській національній науковій бібліотеці імені Максима Горького Д. Головенко розповів про спроби налагодити церковну мережу книгорозповсюдження, про те, як, зокрема, «Ключі» прагнуть доносити рідну літературу – як суто релігійну, так і світську духовно-моральну – через єпархіальну книгарню та храми.

На другий день відбулося Свято української книжки в Палаці культури м. Іллічівськ. Тут успіх наших видань був навіть більший, ніж в обласному центрі. Тому організатори попросили про подальшу передачу книг «Ключів» для читачів Іллічівська.

У рамках виставки-форуму Д. Головенко мав зустріч з єпископом Одеським і Балтським Марком та місцевим духовенством. На ній теж було констатовано, що одесити із зацікавленістю чекають нашої літератури.

20 червня віце-канцлер єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний із благословіння митрополита Луцького і Волинського Михайла взяв участь у спільному розширеному засіданні постійних комісій обласної ради на тему «Про проблему поширення пияцтва та алкоголізму в області». Засідання відбулося з ініціативи голови інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрея Віталія Собка – депутата обласної ради, заступника голови її постійної комісії з питань духовності, релігій, освіти і науки, культури, ЗМІ.

Учасники зібрання слухали виступи представників місцевої влади, медицини, МВС, громадськості, різних конфесій. Було

ПЕРЕДРУКИ

Сто років тому, 1 серпня 1913-го, відійшла у вічність Леся Українка.

Наші читачі запитують, як же відбувся похорон видатної землячки. Адже ходять непевні чутки, нібито Леся заповіла, щоб її поховали без священника. Ще 1963 року, коли відзначали 50-ліття кончини, у діаспорній пресі раз по раз зачіпали цю тему, зокрема в канадській газеті «Гомін України». Цитували спогади вченого Д. Дорошенка: «За добу до похорону стало відомо, що згідно з бажанням небіжчиці проводи труни відбудуться без участі духовенства.

І справді, поперед жалібної процесії несено тільки чорний хрест. Але за труною йшло троє священників: о. Павло Погоріло, о. Марко Грушевський і ще хтось третій. Це дивувало перехожих і вони запитували, кого це так ховають...». Інша діячка, Н. Геркен-Русова, писала: «Пригадую, що справа тих похоронів викликала сильні дебати, власне на тему відсутності духовенства». Розмова покляла край наймолодша сестра Лесі Українки Ізидора Косач-Борисова, яка жила тоді в Канаді, написавши до «Гомону України» цю замітку.

Похорон Лариси Косач-Квітки. Домовину несуть: у білому – Наталія Дорошенко, у темному – Валерія Пахарецька (сценічний псевдонім Валерік). Архівний знімок

ПРО ПОХОРОН ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Перед кладовищем священник (Свято-Вознесенської цвинтарної церкви. – Тут і далі прим. ВЄВ) очолив жалібний похід і супроводив до могили, де відбув похоронну відправу. А від двірця (вокзалу) перед катафалком несли хрест. Перед кладовищем труну зняли з катафалка і понесли на руках, несли самі жінки вшістьох: першими Наталія Дорошенко (українська артистка, дружина історика Д. Дорошенка) з акторкою Пахарецькою.

Перша панахида відбулася у Сурамі на другий день смерті Лесі Українки, відправив її сурамський православний священник-грузин. Похорон Лесі Українки виглядав скромно, бо людей було зовсім мало. З'ясується ця мала кількість людей дуже просто. На той час Київ був великий культурний центр, де студентська молодь становила значну частину населення (у Києві було тоді аж вісім вищих шкіл). Але влітку зі студентів майже ніхто не зостався у Києві (заможні роз'їхалися на відпочинок, а бідніші їхали на

провінцію на кондиції – *репетиторство*, щоб підробити за літо). Отож, похорон Лесі Українки припадав на вакаційний (*канікулярний*) час, тому високошкільна молодь була відсутня. Вінків було багато, бо поприєслили з багатьох місць установи і відсутні друзі з Києва. Труну з Лесею Українкою було залютовано (*запаяно*) ще в Сурамі, і потім її вже не відкривалося.

Ніяких розпоряджень на випадок смерті Лесі Українка ніколи не робила.

Поліції було багато, це правда, тому що Леся Українка останні роки перебувала під «негласним» наглядом поліції, а раніше (1907) і під «гласним». І поліція наглядала за нею до самої могили, виконуючи наказ свого начальства.

Можна шкодувати, що через певні обставини гордість України – Лесю Українку – ховали недостатньо урочисто. Поховали Лесю Українку між могилами брата Михайла (1903) і батька (1908). Пізніше, 1930 р., там же, з другого боку, поруч батька, поховали і матір Лесі Українки.

ВАРТО ЗНАТИ

ДАВНО ПОРА

Представники Волинської православної богословської академії (ВПБА) вперше взяли участь у заході, організованому навчальним закладом Української Православної Церкви (Московського Патріархату).

27 червня в Ужгородській українській богословській академії ім. Святих Кирила і Мефодія УПЦ МП відбувся науковий круглий стіл «Шляхи подолання релігійного розколу та об'єднання Церков в Україні». Його влаштували цей вуз, Міжнародна академія богословських наук, Карпатський університет ім. Августина Волошина. Участь взяли представники вищих духовних шкіл УПЦ КП, УАПЦ, УПЦ МП, а також представники державної влади і громадських організацій.

Київський Патріархат представляли проректор з науково-дослідницької роботи ВПБА священник Володимир Вакін (на знімку – посередині) й секретар вченої ради цього вишу протоієрей Ігор Скиба (перший ліворуч).

Учасники провели обговорення наболілих питань та прийняли резолюцію, в якій намітили шляхи подальшої співпраці. Зрозуміло, що на-

слідки такої першої зустрічі не могли бути великими, але головне, що вона врешті-решт відбулася, що УПЦ КП наші співбрати з Московського

Патріархату вже називали не «розколом», а *іншою православною юрисдикцією*, із якою належить вести рівноправний діалог, аби подолати церковне розділення.

Віктор ГРЕБЕНЮК
Світлина з сайту Uuba.org.ua

розглянуто аналітичні матеріали, що засвідчують високий рівень алкоголізації українського суспільства.

Як відомо, у Православній Церкві, згідно з Біблією, нема повної заборони хмільних напоїв, але вона виступає проти зловживання ними. Отець Олександр у виступі, зокрема, зазначив: «Спокусити людину алкоголем – найпростіший спосіб збити її зі шляху самовдосконалення і запустити процес деградації як окремої особистості, так і всього суспільства». Душпастир озвучив ряд пропозицій, що мають оздоровити обстановку. Вказав на необхідність прийняття жорсткіших законодавчих обмежень щодо виробництва й поширення алкогольних виробів, а також значного посилення пропаганди здорового способу життя. Церква ж і надалі піклуватиметься про відповідальне ставлення людей до власного життя і здоров'я.

20–21 червня завідувач відділу організації благодійності та соціального служіння єпархії Валерія Лесюк із благословіння правлячого архієрея перебувала в Києві на міжнародній науково-практичній конференції «Діагностика та лікування хворих на саркоми кісток і м'яких тканин у дітей та дорослих». Зокрема, працювала в секції неприбуткових організацій «Медицина та громадськість – разом за життя онкохворої дитини. Регіональна зустріч Міжнародної конфедерації батьків дітей, хворих на рак». Захід проходив за сприяння Національного інституту раку.

Обговорювали питання професійної благодійності, психосоціальної допомоги дітям під час та після лікування, паліативної допомоги тощо. Крім основного роду діяльності – фінансового сприяння, яке надають більшість добродійних організацій, було представлено й декілька нових видів арт-терапії під час лікування важкохворих. Це, зокрема, стукування щосили паличками по барабанах, унаслідок чого дитина позбувається страхів й отримує чудовий настрій. У Києві, Одесі, Луцьку (згаданий відділ єпархії) «лікують» створенням мультимедіа. У Рівному, Києві, Одесі «терапію сміхом» проводять лікарняні клоуни. У столиці таким дітям дозволити раз на рік розмальовувати аквареллю справжні автомобілі.

І це лише крапля в морі тієї роботи, що проводять люди, котрі борються за життя дитини.

У Ковельському районному деканаті

У с. Ломачанка, де ніколи не було церкви, будуватимуть каплицю на честь празника Собор Пресвятої Богородиці (його Церква відзначає 8 січня).

13 червня, на Вознесення Господнє, на місці майбутньої божиці освятили хрест. Із благословіння митрополита Михайла богослужіння відправив декан протоієрей Іван Бонис спільно з настоятелем парафії священником Володимиром Новіцьким, іншим духовенством – місцевим і Турійсько-го деканату.

У вітальному слові о. Іван побажав вірним сили та старання у нелегкій праці побудови Божого дому. До привітань приєднався голова сільради Володимир Кубський, який підтвердив необхідність спорудження молитовниці. Настоятель парафії висловив щирю подяку обласній благодійній організації «Фонд Степана Івахіва», яка вже надала допомогу для зведення каплиці.

20 червня у храмі Великомученика Юрія Переможця с. Дубове під головуванням декана протоієрея Івана Бониса відбулися збори благочиння, приурочені 1025-річчю хрещення Київської Русі.

Настоятель парафії Святого апостола Йоана Богослова с. Стеблі священник Микола Качмар виголосив доповідь «Великий князь Володимир Рівноапостольний», де висловив думки про передумови хрещення князів Оскольда і Дира, появу першого київського храму Пророка Іллі, хрещення княгині Ольги тощо. Власну поезію про князя Володимира зачитав настоя-

Закінчення на с. 4

Закінчення. Початок на с. 2, 3

тель парафії Святителя Миколая Чудотворця с. Колодажне протоіерей Іван Оринчак. Священик Василь Старевич, настоятель парафії Різдва Пресвятої Богородиці с. Мощена, поміркував про передачу добрих плодів од княгині Ольги до князя Володимира.

На завершення благочинний ствердив, що такі зустрічі необхідні, бо вони підсилюють нашу віру. Також повідомив, що з нагоди цієї дати за благословенням митрополита Луцького і Волинського Михаїла ковельський районний деканат відкриє свій сайт.

У Рожищанському деканаті

18 червня вихованці недільної школи парафії Різдва Пресвятої Богородиці м. Рожище з нагоди завершення навчального року вперше побували в паломництві до волинських святинь. Під керівництвом декана й настоятеля парафії протоіерея Василя Шняка та викладача Валентини Старикової діти відвідали чоловічий монастир Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату, жіночий монастир Святителя Василя Великого та Замковий чоловічий монастир Архангелів у Луцьку.

Як зазначив о. Василь, такі поїздки відбуватимуться і надалі. Молоді треба відкривати все нові сторінки духовної спадщини, щоб вони не лише знали про неї з підручників, а й бували на місцях історичних подій.

Із благословінням науковцям

19 червня віце-канцлер єпархії протоіерей Олександр Безкоровайний за дорученням нашого митрополита взяв участь в урочистому відкритті Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції «Минуле і сучасне Волині та Полісся. Християнство в історії та культурі Володимира-Волинського та Волині». Під час заходу, який проходив в обласному краєзнавчому музеї, священник виголосив вітальне слово.

А 20 червня, у другий день конференції, помічник володимирського міського декана протоіерей Ігор Бігун став учасником пленарного засідання, що проходило в Культурно-мистецькому центрі Володимира.

Молитва на крові

22 червня в обласному центрі молитовно вшанували українських патріотів, яких більшовики розстріляли в Луцькій тюрмі 1941 року. Відбувся хресний хід від кафедрального собору Святої Трійці до Замкового монастиря (це саме та колишня в'язниця). Тут перед плитами зі списками загиблих відслужено заупокійну літію.

Молитву очолив митрополит Луцький і Волинський Михаїл. У богослужінні взяли участь єпископ Володимир-Волинський Матфей, канцлер єпархії протоіерей Микола Цап, місцеве духовенство й чернецтво, викладачі та студенти Волинської православної богословської академії, народний депутат України Анатолій Вітів, представники обласної та міської влади, громадськості.

«Правду нікуди не подіти, правда завжди залишається правдою, якою б вона не була. І ми, знаючи цю правду, приходимо, щоб помолитись на цьому місці, надихнутись від тих, хто тут загинув із великою любов'ю до своєї землі, родини, держави, про яку вони мріяли», – сказав митрополит. Поставивши питання: «Що кожен із нас зробив для України, Церкви та віри?» – архіпастир закликав до труду і самовдосконалення. «Скажімо: я завтра беру інструмент і працюю – обробляю землю, буду, творю, виражаючи Богові свої добрі справи. Тому що Господь говорить: від діл своїх оправдаєшся і від діл своїх осудишся».

Цього ж дня у Володимирі, де сталася така ж трагедія, хресна хода пройшла вулицями міста від собору Різдва Христового доobelіска слави і пам'ятника жертвам тоталітарного режиму.

Молитву за спокій душ невинно загиблих українців піднесли священники на чолі з помічником декана протоіереєм Ігорем Бігуном. У своєму слові душпастир підкреслив необхідність молитви за померлих і пам'яті про ті події, щоб не допустити подібного в майбутньому.

Образ Богородиці «Нев'янучий Цвіт». XVII–XVIII ст. Дерево, левкас, темпєра, гравіювання, сріблення. Походить із церкви Архистратига Михаїла с. Окорськ Локачинського деканату. Зберігається у Музеї волинської ікони.

Одним з найпопулярніших сюжетів іконопису є образ Богородиці Одигітрії, який упродовж багатьох століть побутовував у різних темах. До числа маловідомих можна віднести іконографію образу «Нев'янучий Цвіт».

Ікона невідомого волинського маляра передає величавий і водночас ніжний образ Матері. Її округлий лик із великими очима і чіткими, високо піднятими дугами брів, звернений до віруючих. Одежі Богородиці передано у традиційній колірній гамі. Хітон прописаний глибокими темно- і світло-синіми фарбами, які створюють ефект густого драпірування тканини по фігурі й руках. Майже всю її постать покриває темно-червоний мафорій зі світло-зеленою вилогою, з-під нього виглядають два кінчики рожевого пояса. Лівою рукою на рівні грудей Діва держить Ісуса. Правую вказує на Нього, водночас тримаючи гілочку з кількох рожевих квітів, подібних до ружі. Невеличка постать Ісуса ніби опирається на складки мафорію Матері. Маляр зобразив Дитя, схоже на Ней: ті ж великі очі, високі дуги брів, рум'яні щічки, підкреслено заокруглене підборіддя. Благословляюча правниця Ісуса піднята майже до підборіддя Богоматері, у лівій руці – велика кругла блакитна держава (куля, що знаменує владу). Лик Дитяти звернутий до Матері, але погляд Його очей спрямований у простір.

Ікони «Нев'янучий Цвіт» можуть бути різними тематикою, інколи зовсім не схожими між собою. Але в них є обов'язкова деталь –

квіти: у руці чи вазонах, у гірляндах, на жезлах. Богородиця Марія може бути представлена у пояському ракурсі або ж возсідуючою на престолі, з царською символікою чи без неї, але обов'язково із квітами.

Символіка квітки пов'язана в іконописі в першу чергу із праобразом Богородиці. Таке поєднання нерідко співвідноситься з текстами Старого Заповіту. Одна з перших згадок – розквітлий жезл Аарона (Чис.17:23), який уподібнюється чудесному народженню Божої Матері від престарілих батьків, а саме цвітіння – втіленню Христа. Ще один аналогічний праобраз – корінь або жезл Ісеев: «І вийде Паросток від кореня Ісеевого, і гілка виросте від кореня його» (Іс. 11:1). Отож, образ Богородиці Одигітрії з квіткою в руці – образ втілення, поєднання Божества з людською природою, прийнятою від Діви.

Крім того, розквітлий жезл Аарона трактується богословами як символ хресних мук Ісуса, тобто животноного райського древа, яке ототожнюється з хрестом – деревом, яке стало знаряддям мук Христа. Можливо, саме таке значення й надавали малярі XVII–XVIII ст. образам Богоматері, зображуючи в її руці розгорнуту китицю гілочок із дрібними квітами, подібну до невеличкого деревця.

Тема цвітіння, пахощів як символ народження Христа від земної Діви тісно пов'язана і з символікою біблійної книги Псалма над піснями, з темою божественної любові. Ружа чи лілея були символом любові до Господа, назви цих квітів були поширеними епітетами Діви Марії, у тому числі в іконографії.

Людмила КАРПЮК,
провідний науковий співробітник
Музею волинської ікони

У Нововолинському деканаті

24 червня в Нововолинську відзначили 20-річчя парафії Святого Духа. З цієї нагоди Божественну Літургію в однойменному соборі відправив декан і настоятель громади протоіерей Стефан Фультес із місцевим духовенством. Разом із численними вірянами у молитві взяв участь заступник міського голови Едуард Савік. Торжество завершилося хресним ходом та водосвятним молебнем.

25 червня благочинний із благословіння владики відправив водосвятний молебен біля джерела Біла Криниця в селі Стара Лішня (Іваничівський район). Це джерело, як стверджують історики, знаходиться неподалік місця, де народився рівноапостольний князь Володимир.

Із о. Стефаном співслужили настоятель місцевої парафії Святителя Миколая Чудотворця священник Роман Скірак та інше духовенство. Декан подякував сім'ї Зрумів за те, що вони цьогогоріч оздобили джерело, територію навколо нього. Душпастир закликав вірян не просто зачерпувати цілющу воду, а, як апостоли, йти у світ із благодаттю Святого Духа, проводити життя у доброчесті, побожності та виконанні Господніх Заповідей.

За Божими настановами

26 червня священнослужителі обласного центру з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла взяли участь в урочистому врученні дипломів випусникам Волинського інституту економіки та менеджменту, що відбулося в Палаці культури міста. Староста кафедрального собору Святої Трійці протоіерей Володимир Подолець разом із капеланом закладу священиком Богданом Репінювським та соборним духовенством відправив подячний молебен.

У вітальному слові о. Богдан нагадав випусникам про Заповіді Господні. Якщо людина живе за ними, то і в житті зможе себе реалізувати, а якщо не дотримується Божих настанов, то врешті-решт зазнає невдач, підкреслив душпастир.

У Варшаві

27 червня вікарій єпархії єпископ Володимир-Волинський Матфей та луцький районний декан протоіерей Володимир Присяжнюк за благословінням митрополита Михаїла взяли участь у міжнародній науковій конференції «Волинська трагедія. Історія. Пам'ять. Факти. Напередодні 70-ї річниці». Вона відбулася під патронатом президента Польщі Броніслава Коморовського в президентському палаці у Варшаві.

Польські й українські історики, представники влади і релігійних організацій з обох країн обговорювали можливі шляхи примирення, уникнення однобічних суджень щодо протистояння між поляками та українцями в нашому краї й інших землях протягом 1943–1945 рр.

Звертаючись до присутніх, владику Матфей зокрема підкреслив: події, які сталися 70 років тому, – це трагедія Польщі й України, трагедія наших братів і сестер. Тож 14 липня, згідно з рішенням Волинської ради Церков, у всіх храмах єпархії відбудуться заупокійні богослужіння по загиблих. Ми повинні прощати і просити прощення, наголосив архієрей.

Шануючи Основний Закон

27 червня священники єпархії взяли участь у заходах до Дня Конституції.

Віце-канцлер протоіерей Олександр Безкоровайний побував на урочистостях у Волинському облмуздрамтеатрі ім. Т. Шевченка.

У Володимирі помічник районного декана протоіерей Микола Гінайло був учасником святкування у Культурно-мистецькому центрі ім. Т. Шевченка. Цюгоріч, як зазначив душпастир, уперше представники найбільших конфесій, що діють у місті, разом молилися за процвітання України.

Інформаційна служба єпархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті Pravoslavia.volyn.ua

ВСЛУХАЮЧИСЬ У СЛОВА ПРЕДСТОЯТЕЛЯ

Зустріч

Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет 23 червня ввечері прибув до Луцька, щоб разом із волинянами відзначити храмове свято кафедрального собору Святої Трійці та очолити заходи, присвячені 1025-літтю хрещення Київської Русі.

Від меж Волинської і Рівненської областей Святейшого супроводжували митрополит Луць-

ко-Хмельницький і Кам'янець-Подільський Антоній, митрополит Луцький і Волинський Михайл, єпископ Кіровоградський і Голіванівський Марк, вікарний архієрей єпископ Володимир-Волинський Матфей, єпископ Адриан, канцлер протоієрей Микола Цап, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Ігор Швець, декани єпархії та інші

ла! Влада – у школах, в суспільстві, культурі. І навіть слово Бог писали з маленької літери, а це знак неповаги до Бога. Але в той час благодать Святого Духа зберігала тверду віру у відповідності кількості людей, і ніяке покарання не могло змусити віруючих людей відмовитися від Бога. Чому люди себе так поводити? Бо в них жила благодать, яка цю віру зміцнювала», – підкреслив Первоієрарх.

«Там, де царює гріх, благодать Святого Духа нема. Нема і в мирян, які грішать, і в духовенства, яке не живе, як вимагає Ісус Христос. Якщо будемо грішити – немає значення, чи ти Патріарх, чи ти мирянин, – благодать Святого Духа відступить від тебе».

«Якщо хочете мати в душі благодать – не грішіть! А благодать Святого Духа там, де мир, доброзичливе ставлення до людей, де немає осудження, користюлюбства, заздрості», – акцентував Святейший.

Ми всі просимо прощення гріхів. А впевнені ми, що Господь прощив нам гріхи? З таким запитанням звернувся до вірних владика Філарет. «Ви приходите сповідатися, називаєте свої гріхи... Але Господь тоді відпускає гріхи, коли ти зненавидів гріх і не хочеш більше грішити. Недостатньо сказати, що "я грішний", – треба припинити ці гріхи. А якщо немає сил, то плач, молися, щоб Господь дав таку силу, щоб зненавидіти цей гріх», – зазначив Первосвятець.

Більшість із нас своїх гріхів не бачить, а бачить лише чужі, сказав Патріарх. Проте якщо діє благодать Святого Духа, то вона покаже тобі на власні гріхи. Людина, з одного боку, знає, що не добре чинить, але в той же час себе виправдо-

вишнім, тоді буде успіх і в сімейному житті, й у громадському, і в державному.

На ганку духовної консисторії учні Центру християнського виховання дітей і молоді (директор священик Андрій Ротченков) урочисто привітали Патріарха співом многоліття.

З представниками ЗМІ

24 червня Патріарх поспілкувався із місцевими журналістами.

Відповідаючи на запитання, чи можливе примирення між поляками й українцями після доволі різкої резолюції сейму щодо Волинської трагедії 1943 року, Його Святість відповів: Не те що можливе примирення, ми й тепер існуємо у мирі та повинні дружити надалі. Трагедія часів Другої світової спонукає нас до взаємного прощення й прагнення, щоб криваві події не повторились. Є, щоправда, політичні сили в Польщі, котрі бажають нажити собі на цій темі сумнівні дивіденди. Однак ми всі, поляки й українці, маємо дбати про мир і дружбу.

В академії

Того ж дня Патріарх Філарет одвідав Волинську православну богословську академію (ВПБА). Керівництво закладу прийняло Святейшого в конференц-залі, де він поспілкувався із професорсько-викладацьким складом та цьогорічними випускниками. У зустрічі взяли участь митрополит Михайл, єпископ Марк, єпископ Матфей, протоієрей Микола Цап.

Ректор академії протоієрей Ігор Швець прозвітував щодо її наукової та духовної діяльності. Патріарх дізнався, що ВПБА намагається

кий і Волинський Михайл, митрополит Хмельницький і Кам'янець-Подільський Антоній, єпископ Адриан, канцлер нашої єпархії протоієрей Микола Цап.

Біля брами собору високого гостя зустріли вікарій єпархії єпископ Володимир-Волинський Матфей, голова обласної ради Володимир Войтович, перший заступник голови облдержадміністрації Олександр Башкаленко, декан собору протоієрей Микола Нецькар, інше місцеве духовенство та багато мирян. Учні Центру християнського виховання дітей та молоді, виголосивши віншування, вручили Предстоятелю Церкви коровай.

Із нагоди прибуття Первоієрарха в головному храмі Волині відправили подячний молебень. Святейший владика привітав присутніх із торжеством Трійці, висловивши задоволення тим, що й цього року Господь сподобив Його відзначити П'ятдесятницю разом із волинянами. «Я бажаю, щоб благодать Святого Духа, яка зійшла на святих апостолів й оновила зітлілий гріховний світ, яка діяла і в радянські часи, – зберігала віру в серцях і в наш час, теж непростий», – зазначив Патріарх.

Богослужіння, проповідь

24 червня Його Святість очолив храмовий празник Троїцького собору в обласному центрі.

священнослужителі. Співав архієрейський хор «Оранта» (керівник Василь Мойсіюк).

На завершення Божественної Літургії, яку транслювала в прямому ефірі Волинська держтелерадіокомпанія, Святейший виголосив проповідь про дію благодаті Святого Духа. Зокрема, наголосив на Його могутності, що зійшла на апостолів. Ці переважно малограмотні люди, які раніше боялись і сумнівалися, стали безстрашно голосити Слово Боже, говорити нарівні з філософами і нічим не поступалися високоосвіченим людям того часу. Бо Христос казав: якщо будете проповідувати, не переживайте, що говоритимете, бо Дух Святий настановить вас, зазначив владика Філарет. Так само і за радянських часів дія Святого Духа поборол атеїзм. «Якби цього не було, то людство жило би в омані, кланялися б язичницьким богам або й не визнавали Бога», – підкреслив Патріарх. І в сучасному світі теж діє благодать Святого Духа, адже боротьба між добром і злом триває. Але Господь дає таку силу віруючим, щоби викоренити й зненавидіти гріх.

Атеїсти боялись мучеників, зазначив Предстоятель. «Я за радянських часів говорив з атеїстами, які казали – "Тільки не доводьте все до мучеництва!" Тобто вони боялись новомучеників, бо якраз мученики найбільше проявляли віру», – наголосив Святейший. «Яка сила за владою бу-

ує, нібито обставини були такі та інше. А як покаявся блудний син? Прийшов до батька і як недостойний просив прийняти його – не як сина, а як наймита. Ось де благодать Духа! Бо бачив себе грішником, підкреслив Первоієрарх.

Після хресного ходу митрополит Луцький і Волинський Михайл на паперті Троїцького кафедрального храму, дякуючи Його Святості за приїзд, сказав, зокрема, таке: У Писанні читаємо, що Бог не у вогні, не в землетрусі й не в буревії, а в тихому подиху вітру. Сьогодні тут присутня благодать Божа у тиші й спокої. Люди прийшли почути свого Патріарха, помолитися за нього і з ним, помолитися за Церкву, за Батьківщину.

Предстоятель у відповідь промовив: Те, що Київський Патріархат сильний, свідчить – в Україні буде єдина Помісна Церква, незалежна від Москви і Царгорода. Нам, християнській Русі-Україні, навіть не 1025 років, хоча нині відзначаємо таку дату її хрещення. Нам 2000 літ, починаючи з проповіді апостола Андрія Первозваного на землях нинішньої України. Від Києва пішло світло віри і на Північ, і на Схід, хоч наші сусіди хочуть привласнити собі цю спадщину. І на Заході тепер думають, приймати чи не приймати нас у Європу. Але ми вже понад 1000 років – Європа! Київська держава за Володимира Великого і Ярослава Мудрого була наймогутніша на континенті, з нею ніхто не мала породичатися вся Європа. Ми й нині не мала держава, і можемо бути по-справжньому великою, але для цього треба мати на собі благословення Боже. А воно буде, якщо довірятимемо Творцеві, виконуватимемо Його Заповіді. Коли будемо лише зі Все-

йти в ногу з часом, активно займається науково-просвітницькою роботою. Так, протягом навчального року проводяться різноманітні конференції, круглі столи, відкриті лекції.

У ході розмови Його Святість зосередив увагу присутніх на якості сучасної освіти: «Нам потрібно піднімати рівень навчання, щоб ми випускали не просто людей із дипломами. Зараз в Україні ходить багато молоді з дипломами, але без знань. Нам потрібні знання, які будуть мати викладачі наших духовних шкіл та самі священники».

Святейший повідомив і таке: «Буде тепер іти змагання між нашими учбовими закладами: хто виживе, а хто й не виживе. Куди будуть поступати, а куди – ні».

На завершення Первоієрарх вручив дипломи бакалаврів цьогорічним випускникам ВПБА. Оскільки термін навчання для магістрів збільшили, то у 2013-му випускників-магістрів нема. Документ про бакалаврську освіту одержали тридцять студентів.

На телебаченні

У той же день Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет взяв участь у передачі «Громадський вектор» Волинської облдержтелерадіокомпанії.

Ведучий Тарас Літковець запитав Святейшого владика, зокрема, про ставлення Православ'я до інтернету, бо, виявляється, є священники, котрі забороняють своїй пастві користуватися Мережею.

Першоієрарх відповів: наукові й технічні відкриття з'являються не самі по собі, а під

Закінчення на с. 8

СВЯТИНИ ВОЛИНИ

У Люблинці Ковельського районного деканату. Світлина з архіву священика Матвія ОЛІЙНИКА

Оживлений вогник віри

22 травня у с. Новосілки Турійського деканату освятили відновлену цвинтарну каплицю Різдва Пресвятої Богородиці – пам'ятку архітектури місцевого значення. Богослужіння відправив декан протоієрей Микола Даньків, із яким співслужили настоятель парафії священик Микола Щомак та інше духовенство.

Достеменно історія цієї святині невідома, у документах лише зазначено, що пам'ятка датується XVIII ст. Усього за рік божниця засяяла новими барвами: її відремонтовано, позолочено купол, а навколо викладено бруківку. Все це зроблено стараннями уродженця села Івана Костика. Цього дня його нагородили благословенною грамотою митрополита Луцького і Волинського Михайла.

Слова вдячності за відновлений Божий дім прозвучали з уст духовенства. Лунало побажання, щоби й інші вихідці села не забували рідний край і сприяли розбудові духовності.

Наостанок кожен міг прикластися до ікони святого Миколая Чудотворця з храму Покрови Пресвятої Богородиці с. Милановичі. Цей образ, який дев'ять років тому оновився в сільській хаті, привіз на свято священик Володимир Пиріг, настоятель милянницької парафії.

Люблинецька п'ятирічка

8 червня парафія Великомученика і цілителя Пантелеймона в Люблинці Ковельського районного деканату відзначила п'ятиліття своєї каплиці.

Настоятель священик Матвій Олійник відправив Божественну Літургію. У проповіді закликав вірних не звертати з обраного Божого шляху й подякував тим, хто вносить вклад у становлення Православ'я в селищі.

Саме цього дня 2008 р. в каплиці освячено престіл. Але Служба Божа українською мовою звершувалася ще з 2006-го, коли у приміщенні амбулаторії було виділено невеличку кімнату,

а відправи здійснювали панотці з різних парафій. У 2008 р. настоятелем призначили випускника Київської духовної академії священика Степана Старевича. Під його керівництвом тимчасовий храм перемістився з амбулаторії до залізного вагончика, пізніше – у новозбудовану каплицю. Із 15 лютого 2011 р. очолює громаду о. Матвій.

За п'ять літ з'явилися нові ікони, здійснено паломництва до святинь українського Православ'я. Та найголовніше – до Божого дому пішли і дорослі, й діти. Громада зросла кількісно, стала справжнім духовно-культурним осередком Люблинця. Парафіяни разом із настоятелем проводять благодійні концерти, збирають кошти на будівництво нової церкви, утверджують християнські чесноти.

Що найцінніше

Перший храм Київського Патріархату на Маневиччині – Вознесіння Господнього в с. Козлиничі – відсвяткував 15-річчя від освячення. З цієї нагоди 9 червня митрополит Луцький і Волинський Михайл очолив тут Літургію. Із ним співслужили декан протоієрей Андрій Закидальський, настоятель священик Анатолій Устимчук, духовенство Маневичького, Горохівського, Любешівського деканатів і з Рівненської єпархії.

Архіпастир виголосив слово про важливість збагачення духовними цінностями. «Як визнати, що найцінніше у нашому житті?» – запитав владика. Про що ми найперше подумали в найнебезпечніший момент у житті, це і є наша цінність. Бо «де скарб ваш, там і серце ваше буде», сказано у Святому Письмі. А скарби істинні – це хороші справи, любов, віра в Бога. Ось ці речі найцінніші, зазначив високопреосвящений. Те, що громада свого часу вирішила звести тут храм, свідчить про важливість для неї цих добродієв.

Як зазвичай, було вручено нагороди. Настоятелеві надано право носіння набедреника (чотирикутний плат, що носить збоку на священиках

У Горохові. Світлина інформаційної служби єпархії

ризах, символізуючи духовний меч Слова Божого), а церковний хор (регент Лідія Швець) та окремі парафіяни одержали благословенні грамоти.

Празник із оновомою

У храмі Вознесіння Господнього, що в Горохові, – новий жертівник. 13 червня на завершення Божественної Літургії його освятив митрополит Михайл, який очолив престольне свято.

Із владикою співслужили декан і настоятель парафії протоієрей Андрій Сидор, духовенство благочиння. У Відправі, зокрема, взяли участь голова райдержадміністрації Жанна Савчук, міський голова Віктор Годик, діти з місцевого гурту-студії «Кобзарик».

Основна тема архієрейської проповіді – благодатні дари. Митрополит розмірковував над питанням: як людина може відчутти і прийняти благодать? Повітря ми не бачимо, але відчуваємо його недостачу. Подібно й щодо відчуття дії Святого Духа, зазначив архіпастир. На богослужіннях, у храмі, за молитвою інших людей можна отримати благодатні дари, які, згідно з Письмом, «німічних уздоровлюють та недостачу доповнюють».

Ще крок у розбудові

Нову храмову ікону освячено в парафії Вознесіння Господнього м. Устилуг Володимирського районного деканату. Чин освяти образ, створеного луцькою художницею Тетяною Гугою, очолив декан протоієрей Євген Шевчук 13 червня, у день престольного празника. Святиня зайняла місце над головним входом у церкву.

Перед цим відправили Божественну Літургію, яку очолив володимирський міський декан протоієрей Юрій Пилипець у співслужінні з настоятелем протоієреєм Юрієм Здебським, іншим духовенством цього та Нововолинського благочинь.

На Відправі побував священик Римсько-Като-

лицької Церкви. Разом із громадою молилися народний депутат України Євген Мельник, голова райдержадміністрації Валентин Скуба.

Слова подяки пролунали жертводавцеві Валерію Діброві, за кошти якого було створено ікону. Найактивніші парафіяни за вклад у розбудову храму одержали благословенні грамоти митрополита Луцького і Волинського Михайла.

Також отець настоятель із Валентином Скубою ініціювали збір коштів на встановлення в Устилузі пам'ятника Т. Шевченкові.

Відродився й процвітає

23 червня парафія Святої Трійці с. Уховецьк Ковельського районного деканату в день престольного свята відзначила 190-річчя храму. З цієї нагоди настоятель священик Микола Качмар у співслужінні з іншим духовенством відправив Літургію. Відбулася хресна хода й освячення спускної ікони Почаївської Божої Матері.

Цей Господній дім збудовано в 1823 році. Його зводили тридцять літ зусиллями парафіян за сприяння поміщика Каєтана Бобровницького. Велична святиня із куполами і дзвонами в усій красі стояла до 1941 року. Під час Другої світової війни ракетою з бронепойзда було пошкоджено дзвіницю храму. Після війни комуністи перетворили його на колгоспний склад міндобриб. З 1959-го тут діяв шкільний інтернат. У 1970 році церква стала сільським музеєм.

У листопаді 1993-го в Уховецьку було утворено громаду УПЦ Київського Патріархату, першочерговим завданням якої стало відновлення святого місця і звершення відправ.

Звертаючись до вірян, о. Микола подякував їм за відданість Церкві, а також висловив велике спасибі жертводавцям, котрі подарували на храм Богослужбове Євангеліє, водосвятну чашу, ризи і корогви, нові вікна.

Валерія ЛЕСЮК

У Козлиничках Маневичького деканату. Світлина інформаційної служби єпархії

В Устилузі Володимирського районного деканату. Світлина з архіву протоієрея Юрія ЗДЕБСЬКОГО

ОФІЦІЙНО

Указом № 35 від 27 червня 2013 р. затверджено робочий проект «Будівництво храму Преподобного Сергія Послушного в с. Змінець Луцького районного деканату».

Священника Юрія Кривіцького призначено настоятелем парафії Великомученика і цілителя Пантелеймона у Володимирі (указ № 36 від 1 липня 2013 р.).

Священника Тараса Іваніва зараховано до кліру парафії Великомученика Димитрія Солунського с. Білин Володимирського райдек. (№ 37 від 1 липня 2013 р.).

Олену Павлюк призначено директором недільної школи парафії Святої Трійці с. Тростянець Ківерецького дек. (№ 40 від 2 липня 2013 р.).

ВІТАННЯ

Ювілеї

Храму Пророка Іллі в с. Грем'яче Цуманського дек. – 20 років від освячення місця під будівництво;

храму Великомученика Пантелеймона Цілителя в с. Видуті Турійського дек. 9 серпня – 10 років від освячення;

храму Винесення чесних древ хреста Господнього в Жовтневому Нововолинського дек. 14 серпня – 15 років від освячення;

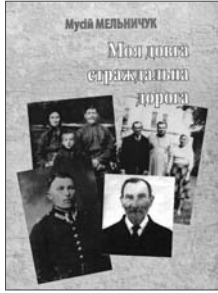
храму Різдва Пресвятої Богородиці в с. Руда Турійського дек. 31 серпня – 15 років від освячення;

храмам Успіння Пресвятої Богородиці: в с. Буркачі Горохівського дек. – 15 років від освячення, а в **с. Твердині** Локачинського дек.

Цікаво читати спогади!

Але спогади простих людей виходять друком доволі рідко. Книга Мусія Мельничука «Моя довга страждальна дорога», що з'явилася у видавничому відділі єпархії «Ключі» спільно з видавництвом «Надстир'я», – саме така рідкість. Її автор, волинський селянин, прожив 93 роки і на схилку віку розповів про дві світові та громадянську війни, життя за царизму, Польщі та «перших советів». Розповів без великої грамоти, але щиро. І відтворено текст саме так: без «олітературнення», з особливостями місцевої говірки.

Книгу видано стараннями сина автора – протоієрея Сергія Мельничу-

ка-Мартинюка, клірика луцького кафедрального собору Святої Трійці, колишнього ректора Волинської духовної семінарії. Він теж уже немолодий: 25 червня виповнилося 80 років. Саме цього дня в луцькому кафедральному соборі Святої Трійці помолилися за спокій душі батька й за здоров'я сина. Богослужіння очолив єпископ Кіровоградський і Голіванівський Марк (колишній учень о. Сергія). Владика, а також декан собору протоієрей Микола Нецькар звернулися до ювіляра з вітальними словами.

Відтак у Волинській православній богословській академії проведено презентацію книги. Окрім о. Сер-

– 85 років від освячення місця під будівництво; **священнику Миронові Петрині**, настоятелю парафії Апостолів Петра й Павла в с. Холнів Ківерецького дек., капеланові Луцької поліклініки № 3 й настоятелю її каплиці Почаївської ікони Божої Матері, 3 серпня – 10 років священничого служіння;

священнику Олегові Чвирию, настоятелю парафії Преподобного Іова Почаївського в с. Човниця, Преображення Господнього в с. Озеро й Успіння Пресвятої Богородиці в с. Гайове Ківерецького дек., 12 серпня – 30 років;

священнику Володимирові Кішаку, настоятелю парафії Архистратига Михаїла в с. Когильне Володимирського райдек., 14 серпня – 50 років;

священнику Володимирові Вакину, проректорові з науково-дослідницької роботи Волинської православної богословської академії, настоятелю парафії Апостола Филипа в Луцьку, 19 серпня – 30 років;

ієромонаху Никодимові (Мартинову), насельників монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького дек., 20 серпня – 25 років;

протоієрею Василеві Ключаку, настоятелю парафії Воздвиження хреста Господнього в Луцьку, 23 серпня – 15 років священничого служіння;

священнику Ярославіві

Новицькому, настоятелю парафій Святого Духа в с. Бермишів і Архистратига Михаїла в с. Кремиш Локачинського дек., 26 серпня – 35 років;

священнику Вадимові Колеснику, настоятелю парафії Апостолів Петра й Павла в с. Жабче Горохівського дек., 26 серпня – 30 років;

священнику Миколі Гнідцю, настоятелю парафій Преображення Господнього в с. Рогожани й Покрови Пресвятої Богородиці в с. Фалемичі Володимирського райдек., 29 серпня – 35 років;

Щиросердечно вітаємо, боголюб'язні отці, парафіяни з ювілеями! Хай Бог благословляє усіх вас на многії і благії літа!

ОГОЛОШЕННЯ

Заувага прочанам

Недавно єпархіальна інформаційна служба повідомляла, що митрополит Луцький і Волинський Михаїл перейменував паломницький центр єпархії. Раніше він називався «Осанна», тепер – «Україна».

Керівник цього підрозділу управління єпархії (духовної консисторії) матінка Лариса Савчук просить прочан звернути увагу на цю вимушену зміну, оскільки він припинив співпра-

цю з туристичною фірмою, що створила й продовжує підтримувати сайт із назвою «Осанна».

Тож аби не траплялися непорозуміння і плутанина, очільник паломницького центру єпархії «Україна» наголошує: одержувати інформацію щодо прощ, організованих ним, можна виключно через єпархіальні засоби масової інформації – сайт Pravoslavia.volyn.ua, газету «Волинські єпархіальні відомості», телепередачу «Що каже священник», радіопередачу «Благо».

А записуватися на поїздки слід тільки за номерами телефонів паломницького центру «Україна»: (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79.

На свято єднання

3 нагоди 1025-ліття хрещення Київської Русі у столиці відбудуться загальноцерковні святкові богослужіння. 28 липня, у неділю, в день рівноапостольного князя Володимира, у головному храмі Київського Патріархату – Свя-

то-Володимирському кафедральному соборі – відбудеться урочиста Божественна Літургія, після якої розпочнеться хресний хід до пам'ятника рівноапостольному.

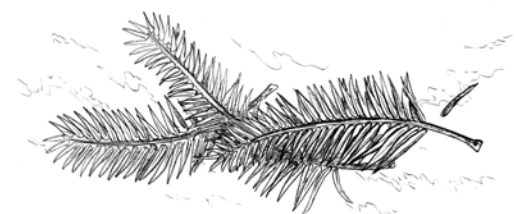
Мирянам нашої єпархії, які бажають взяти участь у цих відправах – спільних молитвах за Україну, за рідну Церкву з нагоди ювілею хрещення нашого народу, – прохання зголошуватися до настоятелів своїх парафій.

ПАЛОМНИЦТВА

12–24 серпня – до святинь Криму: Бахчисарай (Успенський монастир, Качі-Кальйон-Печерний монастир), Севастополь (Херсонес, Володимирська церква, Георгіївський монастир, Новоспаский скит, Інкерманський монастир), Сімферополь (архієрейська Літургія в кафедральному соборі Рівноапостольних Володимира й Ольги, Троїцький монастир, Петро-Павлівський собор, Свято-Троїцький собор – мощі Луки, каплиця (тантина) Єлени й Константина), Топловський монастир. Доїзд залізницею (!). Вартість поїздки: 1500 грн – проживання у приватному секторі, 1700 – на квартирах; із дітей дошкільного віку – 1000 грн.

24 серпня – до святинь Рівенщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (мирооточива ікона) – монастир у Межирічі (чудотворна ікона) – джерело Св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Богородиці). Зголошуватися до 23 серпня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Вартість поїздки 90 грн.

9 і 31 серпня – до почаївських святинь: Лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни. Зголошуватися: на першу поїздку – до 8 серпня, на другу – до 30 серпня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 80 грн.

16 серпня – до святинь Володимира: собор і монастир Різдва Христового – Юріївська церква – Василівська церква – Успенський собор – Зимнівський монастир. Зголошуватися до 15 серпня. Виїзд о 7.00. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 70 грн.

24 липня, 8 серпня – до Маняви (Івано-Франківська обл.): скит – джерело «Сльоза Божої Матері» – водоспад Святого Духа – джерело Святого Духа. Зголошуватися: на першу поїздку – до 22 липня, на другу – до 6 серпня. Виїзд – 23 липня і 7 серпня о 23.30. Повернення – 24 липня і 8 серпня о 23.30. Вартість поїздки 220 грн.

26 липня, 10 серпня – у чоловічий монастир Великомученика Георгія Переможця (під Берестечком, с. Пляшева Рівненської єпархії). Зголошуватися: на першу поїздку – до 25 липня, на другу – до 9 серпня. Виїзд о 7.00. Повернення – о 17.00. Вартість поїздки 65 грн.

30 липня, 22 серпня – до святинь Львова. Зголошуватися: на першу поїздку – до 29 липня, на другу – до 21 серпня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Вартість поїздки 170 грн.

1 серпня – до святинь Києва: Печерська лавра – Феодосіївський, Введенський, Видубицький, Іонівський, Михайлівський Золотоверхий монастирі – Андріївська церква – Володимир-

ський собор (Патріарша Служба) – Волинська ікона Богоматері (Національний художній музей України). Зголошуватися до 30 липня. Виїзд 31 липня о 23.30. Повернення 1 серпня о 23.30. Вартість поїздки 250 грн.

2–9 вересня (7 ночей) – до Святої Землі (проща «Дорогою Ісуса Христа»). Проводиться з благословіння Патріарха Філарета): Хайфа – долина Армагеддон – Назарет – Кана Галілейська – гора Фавор – біблійна Галілея – Йорденіт – гора Сіон – Ейн-Карем – Віфлеєм – Єрусалим – Віфанія – Юдейська пустеля – Єрихон – Мертве море – Лідда – Кумран. Паломництво очолює митрополит Луцький і Волинський Михаїл. Зголошуватися до 1 серпня.

Виїзд на всі прощі (окрім до Криму) – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Україна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

СЛОВО КИЇВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ – НА ВОЛИНІ

ЧИТАЙТЕ

Газета «Волинські єпархіальні відомості»: запитуйте у храмах, кіосках, передплатуйте на пошті (виходить раз на місяць). Звертатися: (0332) 72-21-82, hazeta.vyev@gmail.com

Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМУ, біля обласної юнацької бібліотеки).

Розпорядок роботи: будні – 9–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год. Звертатися: (0332) 29-94-01, моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97, kljuchi@ukr.net

ДИВІТЬСЯ

Відеоканал в інтернеті: Youtube.com/PravoslaviaVolyni

Передача «Що каже священник» на обласному державному телебаченні (виходить раз на місяць – слідує за телепрограмою). Звертатися: (0332) 72-21-82, telesobor@gmail.com

СЛУХАЙТЕ

Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

Звертатися: (095) 126-40-77, blaho@ukr.net

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ

Сайт Pravoslavia.volyn.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.

**ВОЛИНСЬКІ
ЕПАРХІАЛЬНІ
ВІДОМОСТІ**

За єдину Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Волинського Патріархату

Свідцтво про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)

Друк – ПрАТ «Волинська обласна друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 24-25-07. Зам. 3160. Наклад 3500 пр. Передплатний індекс 91241

Редакція

Віталій КЛИМЧУК (в. о. головного редактора), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Андрій ГНАТЮК, Валерія ЛЕСЮК, Олександр БІЛЬЧУК (верстка, «НІЦІАЛ»)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім.

Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний увіз, 1. Volynkonsistoria@ukr.net.
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10.00–16.00.
Обідня перерва: 13.00–14.00

Керуючий єпархією

Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ.
Тел./факс (0332) 72-44-64

Канцелярія

Канцлер – протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віце-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ.
Моб. (050) 956-70-00

Інформаційно-видавничий центр

Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії) – info@pravoslavia.volyn.ua
Сайт Pravoslavia.volyn.ua – info@pravoslavia.volyn.ua
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – в. о. прес-секретаря Андрій ГНАТЮК – pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські єпархіальні відомості» – hazeta.vyev@gmail.com

Телестудія «Собор» – головний редактор Андрій ГНАТЮК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. blaho@ukr.net

Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО.
Тел. (0332) 29-94-01, моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97. Kljuchi@ukr.net.
Група у «Фейсбуці»: Facebook.com/groups/kljuchi

Капеланська служба

Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК.
Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

Паломницький центр «Україна»

Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

Відділ організації благодійності та соціального служіння
Завідувач Валерія ЛЕСЮК. Моб. (095) 037-67-00. Social-sluzhba@ukr.net

Склад-магазин ікон, риз, церковного начиння тощо
Директор Богдан ТИШКЕВИЧ. Луцьк, просп. Волі, 2. Моб. (066) 217-25-58
Розпорядок роботи: понеділок–п'ятниця – з 10 до 18 год, в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва від 13 до 14-ї.

ВАРТО ЗНАТИ

ВСЛУХАЮЧИСЬ У СЛОВА ПРЕДСТОЯТЕЛЯ

Закінчення. Початок на с. 5

натхненням Божим. І хоча як продукт інтелектуальної творчості вони є нейтральними до нашого духовного життя, однак їхнє наповнення, їхній зміст уже прямо впливають на стан нашої душі. Це можна порівняти із розщепленням атома: АЕС дають електричний струм, атомні бомби – величезні руйнування. І радіо, і кінематограф, і телебачення, а тепер ще й інтернет можуть бути як корисними, так і шкідливими в нашому духовному зростанні. Тож християнин повинен черпати все добре з інтернету, але оминати погане.

На запитання про зміни у Церкві та настроях православних вірян від радянського часу до сьогодні Предстоятель відзначив, що зміни великі.

«По-перше, ми отримали від Бога незалежну українську державу. По-друге, ми отримали свободу, релігійну свободу, якої не мали за радянської влади, і такої свободи, яку ми маємо в незалежній Україні, Церква ще не мала», – сказав Первоієрарх.

Щодо парафіян Святійший зауважив: «Віруючих, по-перше, стало набагато більше, а крім того, вони змінилися. Якщо в радянські часи храми наповнювались пенсіонерами, людьми похилого віку, то зараз це молодь і багато дітей». Також Його Святість додав, що з'являється чимало недільних шкіл, де діти можуть вивчати Закон Божий, а в загальноосвітніх навчальних закладах – основи християнської етики.

«За час незалежності ми побудували 3000 храмів, і це в умовах, коли Церква небагата», – наголосив владика Філарет.

«Чи повинна держава захищати інтереси Православ'я?» – запитав Патріарха ведучий передачі. Треба, щоб держава створювала умови для нормального існування Церкви, не заважала. Церква ж має достатню силу, щоб самій себе захищати і впливати на суспільство. Але сьогодні ми вступили в нову фазу боротьби добра і зла, зазначив Первосвятитель. Візьмімо, наприклад, т. зв. одностатеві шлюби, які нам нав'язує Європа. «Хіба це не є наступ на Церкву? Є наступ, і ми повинні дати відповідь, відсіч, бо це все диявольське спотворення людської природи, руйнація сім'ї. Усі Церкви підтримують вступ України до Євросоюзу, але це аж ніяк не значить, що ми приймемо ці збочення. Ми будемо слухати Бога, а не земну владу».

Обласне телебачення показало передачу 5 липня. Відео – на офіційному сайті єпархії Pravoslavia.volyn.ua.

Віктор ГРЕБЕНЮК, Валерія ЛЕСЮК, протоієрей Віталій СОБКО, Орест ВЛАСЮК
Світлина Ігоря САЦИКА, інформаційної служби єпархії

Виступ

Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета 24 червня 2013 р. в Луцьку під час урочистої академії, присвяченої 1025-літтю хрещення Київської Руси

Чому ми святкуємо знову – 1025-ліття? Це не такий ювілей, як 1000-ліття. А чому ми 5 років тому святкували 1020-ліття, зараз – 1025-ліття, через 5 років будемо святкувати 1030-ліття? Який в цьому сенс? Для чого ми це робимо?

Ми хочемо переконати наше суспільство в добрих наслідках, які дало Християнство нашому народу. Які ж наслідки мало хрещення для русичів та Русі?

По-перше, таку велику державу як Русь у європейську спільноту не приймали. Чому не приймали? Бо язичники. А Візантійська імперія з її культурою, з її духовністю стояла дуже високо. І Європа була християнською. А наші предки вклонялись Перуну й іншим ідолам, і тому таку країну в Європу не приймали. І тому потрібно було Русі як державі стати християнською країною. Бо, як ви чули і знаєте, Християнство в Русі з'явилося з першого тисячоліття, і протягом майже тисячі років жили християни на українських землях, і брали участь у Вселенських Соборах, але держава була язичницькою. А коли князь Володимир прийняв Християнство, то він прийняв його не тільки заради того, щоб ввійти в Європу, а він відчув необхідність духовного переродження. І Володимир, яким він був до Хрещення, – переродився й став зовсім іншою людиною. І не тільки він, а переродилось все суспільство. Для того, щоб відчувати, як переродилось суспільство Русі, почитайте закони Ярослава Мудрого, Володимира Мономаха, які він дає настанови своїм синам. І нашим сьогоднішнім можновладцям потрібно вчитись, як керувати, бо там напоумлює батько своїх синів, як треба ставитись до людей, як треба жити. І тому, коли ми сьогодні відзначаємо церковний ювілей «з хвостиком», то ми хочемо нагадати нашому народові й нашій владі: для того, щоб бути великою державою, – треба мати благословення Боже. А для того, щоб мати благословення Боже, потрібно виконувати Заповіді Божі і жити по-християнськи.

Хочемо увійти в Євросоюз? Хочемо. І Володимир хотів, але не пускали, бо язичник. І нас не дуже хочуть тому, що не все в порядку в нас. І тому святкуючи, треба подивитись, як Володимир, Ярослав Мудрий та інші руські князі правили, як люди жили. І тоді їх прийняли, і нас приймуть. Тому, що Україна є велика держава, має великі перспективи на майбутнє. І ми повинні своїми багатствами – землею, своїми надрами... – користуватись по правді. По правді треба жити! Тоді буде Боже благословення, а коли буде благословення Боже – все буде добре.

У святкуванні 1025-ліття йде змагання між Українськими Церквами і Російською Церквою. В чому йде змагання? Ми хочемо підкреслити, що хрещення було тут, на українській землі, в Києві, а не в Москві. Бо Москві тоді не тільки не було, а не було ще 150 років як населеного пункту. І тому центром святкування повинен бути Київ, а не Москва!

Ми раді, що і Москва буде святкувати хрещення Русі. Раді, але як наслідок нашого хрещення, бо із Києва пішло Християнство по всій Русі. І росіяни повинні знати, що в ті часи їхні предки не були Руссю. Не були Руссю, бо про це свідчать літописці. Вони приходили із Новгороду, із Суздаль в Русь, в Київ. Значить, жили поза Руссю, якщо йшли в Русь. І росіяни повинні знати це, і пам'ятати, і не перекуцувати історію. Треба жити по правді, бо де правда – там Бог, а де неправда – там диявол. І тому ми хочемо своїм святку-

На патріаршому Богослужінні. Світлина інформаційної служби єпархії

ванням наголосити, що в Києві все-таки засяяло світло Христової віри, і засвітило це світло і в Москві. Тому наша мета в святкуванні 1025-ліття на державному рівні має такий сенс, що Християнство стало державною релігією. Це не значить, що ми хочемо, щоб у нас була Церква державною. Ми не хочемо цього! Але ми хочемо, щоб Церква в нашій державі була свободною і могла говорити правду. Ми хочемо жити з державою не просто в мирі і злагоді, а у співпраці. Церква повинна допомагати державі у консолідуванні нашого розділеного суспільства. Там, де розділення, пам'ятайте, там панує гріх. А де панує любов, – там єдність. Ми ж співаємо: «Боже, нам єдність подай...». Якщо ви звертаєтесь до Бога – «Боже, нам єдність подай...», то Господь відповідає: «Полюби ближнього свого, як самого себе». Отоді в тебе буде єдність. І в цьому може сприяти Церква, тобто в консолідації. Крім того, Церква має силу підтримувати не тільки християнську мораль, яка потребує захисту в цьому злому світі. Вона може духовно оновлювати людину, і це для держави потрібно. Бо держава, яка не має міцної духовної основи, приречена на щезнення.

І тому, якщо ми хочемо, щоб наша українська держава існувала, треба мати міцні духовні основи. Є вони у нас? З одного боку є, а з іншого боку – немає. Чому немає? А тому, що ми всередині, православні, розділені. Розділені на українців і росіян, Українську Церкву і Російську, а треба мати єдину Церкву – Православну.

От коли буде в нас в Україні єдина помісна Православна Церква, тоді ми скажемо, що суспільство наше консолідоване і розділити його на частини вже не можна. Тому що Церква своєю духовною силою об'єднала і Захід, і Схід, і Північ, і Південь. Церква може це зробити, і ми впевнені, що цієї мети ми досягнемо. Але для того, щоб досягнути цієї мети, треба насамперед не воро-

гувати, бо ворожнеча українцям не вигідна. Ворожнеча наша вигідна супротивникам України як держави. І мало того, що не потрібно ворогувати, а треба любити своїх братів і сестер, бо вони наші, українці, і не тільки українці, а всі, хто живуть на нашій українській землі. А тому коли ми будемо єдині, то будемо сильні.

Майбутнє України велике! І вчені з світовим ім'ям передбачають, що Україна через 50 років буде наймогутнішою країною Європи. Чому наймогутнішою? А тому, що ми маємо такі землі, які не має жодна європейська країна. А майбутня криза при зростанні населення в світі буде продовольча. А в Україні земля родюча, і тому це одна з причин, чому Україна буде такою. Крім того, у нас багаті надра землі, які не розроблені, а якщо ми розробимо їх, то небезпідставно будемо наймогутнішою країною Європи. Не забувайте риси українців, а саме працелюбність, талановитість... Прослідкуйте історію – і ви побачите, скільки українців збагатили світ своїм розумом. Тому, враховуючи все це, вчені й кажуть, що майбутнє України є таким. І наше завдання сприяти цьому, щоб Україна була єдиною духовно, могутньою, самою і сильною.

Ми ні з ким не воювали – в розумінні, що не захоплювали чужих земель, а захищали свою. І це властивість нашого народу: чужого не брати, але й свого не віддавати. І тому ми не хочемо віддавати ні нашу історію, ні нашу культуру, ні нашу мову, ні наші багатства. Не хочемо віддавати!

Нехай в усьому допомагає нам Бог, бо ми хочемо йти прямою дорогою – дорогою правди. А Бог є Бог істини. Чи благословить Він нас на правду, чи ні? Звичайно, що благословить! Тому будемо, дорогі браття та сестри, пам'ятати про Бога, про Його Заповіді і йти дорогою правди – і Бог буде з нами.

Слава Ісусу Христу! Слава Україні!

ХРОНІКА

НА ПОМІСНОМУ СОБОРІ

26 червня митрополит Луцький і Волинський Михайл був учасником Архієрейського Собору в Києві, який затвердив проекти програми, порядку денного, регламенту, робочих органів Помісного Собору та їх персональний склад, а також одногослосно схвалив запропоновану Патріархом Київським і всієї Руси-України Філаретом нову редакцію Статуту про управління Церквою. Про це йдеться на офіційному сайті Cerkva.info.

Помісний Собор відкрився 27 червня після Божественної Літургії та молебню в Михайлівському Золотоверхому соборі. У його роботі крім владики Михайла взяли участь: канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Ігор Швець, декан монастирів єпархії і намісник монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату ігумен Константин (Марченко), маневицький декан протоієрей Андрій Закидальський, наміс-

ник Замкового монастиря Архангелів у Луцьку ігумен Святополк (Канюка), помічник ковельського районного декана священник Василь Фурман, намісниця володимирського монастиря Різдва Христового ігумена Марія (Ігнатенко), працівники Управління єпархії (духовної консисторії) Любов Горай та Ольга Кисельова.

Згідно зі змінами в Статут про управління Церквою, які вніс Помісний Собор, введено нову посаду – намісника Патріарха, який автоматично стане місцезаступником патріаршого престолу в разі смерті глави Київського Патріархату або якщо Патріарх не зможе виконувати свої обов'язки. Однак це нововведення не визначає особи нового Патріарха, адже його буде обирати Помісний Собор на альтернативній основі.

Також здійснено кілька канонізацій: благовірного князя Оскольда, за якого у IX ст. сталося т. зв. перше хрещення Русі, – для загальноцерковного шанування, благовірного князя Во-

лодимира Васильковича та мученика Данила Братковського – для місцевого шанування у Волинському краї.

Прийнято й інші соборні документи: Послання до пастви, листи до керівництва України, до Вселенського Патріарха Варфоломія і Предстоятелів інших Помісних Церков та Декларацію «Про негативне ставлення до гріха содомії (гомосексуалізму), його пропаганди у суспільстві і так званих одностатевих шлюбів».

28 червня Архієрейський Собор, учасником якого серед інших був митрополит Михайл, призначив патріаршим намісником архієпископа Переяслав-Хмельницького і Бориспільського Епіфанія з титулом «Переяслав-Хмельницький і Білоцерківський» та піднесенням у сан митрополита. Також обрано новий склад постійних членів Священного Синоду, Вищої Церковної Ради й висловлено занепокоєння подіями в УПЦ (Московського Патріархату), які загрожують ліквідацією її незалежності в управлінні.

Валерія ЛЕСЮК, протоієрей Віталій СОБКО
Світлина з архіву священника Василя ФУРМАНА

